

УДК 005.8:355.233:378

Станішовський Артур Степанович

доктор філософії, старший викладач

Центр розвитку навчання та викладання

Українського католицького університету

Stanishovskyi Artur

PhD, Senior Lecturer

Center for Learning and Teaching Development

Ukrainian Catholic University

ORCID: 0000-0002-4414-0000

[https://doi.org/10.60022/4\(1\)-10GF](https://doi.org/10.60022/4(1)-10GF)

УПРАВЛІННЯ ЖИТТЄВИМ ЦИКЛОМ КОРОТКОСТРОКОВОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЄКТУ

LIFE CYCLE MANAGEMENT OF A SHORT-TERM EDUCATIONAL PROJECT

Анотація. Вступ. У статті теоретично обґрунтовано модель управління життєвим циклом короткострокового освітнього проєкту на прикладі дисципліни «Основи національного спротиву» у ЗВО. Її компоненти (вогнева, тактична підготовка, тактична медицина) розглянуто як взаємопов'язані підпроєкти, що реалізуються через послідовні навчальні цикли. Визначено роль викладача як керівника проєкту, який відповідає за планування, координацію, моніторинг і досягнення інтегрованого результату навчання.

Методологію дослідження становлять системний, проєктний, процесний і компетентнісний підходи. Застосовано методи аналізу наукових джерел, структурно-функціонального моделювання та порівняння управлінських моделей. Це дозволило спроєктувати авторську модель життєвого циклу короткострокового освітнього проєкту.

Доведено, що наявні моделі управління освітніми проєктами не враховують специфіку короткострокової військово-прикладної підготовки. Зокрема, поза увагою залишаються механізми циклічних переходів, координація підпроєктів та управління інтегрованим результатом навчання.

© Автор(и). Ця стаття знаходиться у відкритому доступі та розповсюджується відповідно до умов ліцензії Creative Commons Attribution 4.0. (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

Розроблено модель управління життєвим циклом короткострокового освітнього проєкту, що охоплює етапи від ініціювання до оцінювання результатів. Вона визначає взаємозв'язок між дисципліною, її підпроєктами й навчальними циклами, а також закріплює управлінські функції викладача.

Наукова новизна полягає в розробленні моделі управління життєвим циклом короткострокового військово-прикладного проєкту. Вона вперше інтегрує проєктний підхід до дисципліни, координацію підпроєктів та етапів навчальних циклів у єдину систему досягнення інтегрованого результату.

Практичне значення результатів полягає у можливості використання моделі в ЗВО під час викладання «Основ національного спротиву» та інших військово-прикладних дисциплін. Це дозволить підвищити ефективність управління навчальним процесом, покращити координацію викладачів і гарантувати досягнення запланованих результатів.

Ключові слова: *короткостроковий освітній проєкт, життєвий цикл проєкту, управління освітніми проєктами, проєктний менеджмент, заклад вищої освіти, Основи національного спротиву, військово-прикладна підготовка, навчальні цикли, підпроєкт, керівник освітнього проєкту*

Abstract. *Introduction. The article theoretically substantiates a life cycle management model for a short-term educational project, using the discipline "Fundamentals of National Resistance" in higher education institutions as an example. Its components (firearms training, tactical training, tactical medicine) are considered as interconnected sub-projects implemented through consecutive learning cycles. The instructor's role is defined as a project manager responsible for planning, coordination, monitoring, and achieving the integrated learning outcome.*

The research methodology comprises systemic, project, process, and competence-based approaches. Methods of analyzing scientific sources, structural-functional modeling, and comparison of management models were applied. This allowed for the design of the author's model of the short-term educational project life cycle.

It is proven that existing educational project management models do not account for the specifics of short-term military-applied training. In particular, mechanisms of cyclical transitions, coordination of sub-projects, and management of the integrated learning outcome remain neglected.

A life cycle management model for a short-term educational project has been developed, covering stages from initiation to evaluation of results. It defines the relationship between the discipline, its sub-projects, and learning cycles, and establishes the managerial functions of the instructor.

The scientific novelty lies in developing a life cycle management model for a short-term military-applied project. For the first time, it integrates a project approach into the discipline, along with the coordination of sub-projects and learning cycle stages, into a unified system to achieve an integrated outcome.

The practical significance of the results lies in the feasibility of utilizing this model in higher education institutions when teaching "Fundamentals of National Resistance" and other military-applied disciplines. This will enhance educational process management efficiency, improve instructor coordination, and guarantee the achievement of planned learning outcomes.

Keywords: *short-term educational project, project life cycle, educational project management, project management, higher education institution, Fundamentals of National Resistance, military-applied training, learning cycles, sub-project, educational project manager.*

Постановка проблеми. Фокус вищої освіти на мікрокваліфікації та практико-орієнтованість вимагає оновлення управлінських механізмів, що критично для нової дисципліни «Основи національного спротиву» в ЗВО України. Проектний підхід дозволяє трансформувати її з традиційної сукупності тем у короткостроковий проєкт із чіткими цілями, ресурсами та термінами. За такої моделі вогнева, тактична підготовка та тактична медицина діють як взаємопов'язані підпроєкти для досягнення інтегрованого результату навчання.

Розвиток освітнього менеджменту наразі не розв'язує питань управління життєвим циклом короткострокових проєктів, координації їхніх підпроєктів та ролі викладача як керівника. Це зумовлює потребу в розробленні моделі життєвого циклу військово-прикладного проєкту для його цілісного планування, реалізації, моніторингу та завершення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика управління освітніми проєктами у ЗВО активно розвивається завдяки цифровізації та гнучким моделям, проте дослідники зазвичай оминають специфіку життєвого циклу короткострокових проєктів, фокусуючись на загальних програмах.

Теоретичні засади життєвого циклу освітніх проєктів висвітлено у працях S. Wilson [1] та Y. Meirkhanova, проте їхні моделі процесного управління не враховують високої інтенсивності короткострокових ініціатив. Гнучкі методології M. Neumann [3] та E. Guraziu [4] спрямовані на організацію навчання, а не на повний життєвий цикл проєкту. Дослідження командної роботи R. Twohig [5], оцінювання через KPI J. Kizielewicz [6] та цифрового моніторингу Ю. Мокієнко [7] також не визначають структури життєвого циклу короткострокового проєкту та особливостей управління його фазами

Практико-орієнтоване оцінювання результатів навчальних проєктів досліджує I. Gratchev [8]. Г. Люлька та співавтори обґрунтовують упровадження проєктно-орієнтованого управління у ЗВО [9], а В. Кухарський і С. Бушуєв розглядають університет як систему проєктів, програм і портфелів [10]. Проте ці праці стосуються інституційного рівня і не розкривають особливостей реалізації окремої дисципліни як короткострокового освітнього проєкту.

Існуючі дослідження сформували підґрунтя для процесного, цифрового та оціночного управління освітніми проєктами, але цілісна модель життєвого циклу

короткострокового проєкту досі відсутня. Не розроблено механізмів, які б інтегрували всі етапи від ініціювання до оцінювання і визначали взаємозв'язок між дисципліною-проєктом, її підпроєктами та управлінською роллю викладача.

Формулювання цілей статті. Метою статті є розроблення моделі управління життєвим циклом короткострокового військово-прикладного освітнього проєкту, яка визначає послідовність етапів, координацію підпроєктів та управлінську роль викладача.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати підходи до освітнього менеджменту та специфіку життєвого циклу короткострокових проєктів.

2. Обґрунтувати трансформацію дисципліни «Основи національного спротиву» та її компонентів у систему «проєкт-підпроєкти».

3. Розробити модель та визначити послідовність етапів управління життєвим циклом короткострокового проєкту.

4. Визначити управлінські функції викладача та механізми координації підпроєктів і навчальних циклів.

Матеріали та методи. Джерельну базу дослідження становлять праці з проєктного менеджменту, Agile-методологій, військової підготовки та цифровізації навчання. Системний, проєктний, процесний і компетентнісний підходи дозволили розглядати дисципліну «Базова загальновійськова підготовка» як короткостроковий проєкт, а її компоненти — як взаємопов'язані підпроєкти, що реалізуються через послідовні навчальні цикли.

Методи дослідження:

- аналіз, синтез та моделювання — узагальнення підходів до освітнього менеджменту та розроблення моделі управління життєвим циклом проєкту;
- системно-структурний та порівняльний аналіз — дослідження структури проєкту (взаємодії дисципліни, підпроєктів, функцій викладача) та її зіставлення з традиційним навчанням;
- спостереження й аналіз даних — оцінювання результатів викладання «Базової загальновійськової підготовки» у 2025–2026 н.р., зокрема цифрових метрик симуляцій у застосунку LifeSaverSIM.

Емпіричну основу дослідження становили результати викладання «Базової загальновійськової підготовки» у ЗВО протягом 2025–2026 навчального року. Використання застосунку LifeSaverSIM дозволило проаналізувати виконання алгоритмів домедичної допомоги, помилки, таймінг та рівень практичних навичок. Робота має теоретико-прикладний характер і спрямована на вдосконалення управління військово-прикладними освітніми ініціативами.

Виклад основного матеріалу. Запропонований підхід змінює класичне послідовне вивчення тем, фокусуючи управління на досягненні результату в чіткі терміни, що відповідає концепціям життєвого циклу та процесної організації освітніх проєктів [1; 2]. Дисципліна трансформується у

короткостроковий проєкт, а її компоненти — у взаємопов'язані підпроєкти для забезпечення інтегрованого результату навчання.

Життєвий цикл короткострокового освітнього проєкту охоплює послідовні етапи від ініціювання до оцінювання з власними завданнями, критеріями та результатами [1–4]. На відміну від стандартного процесного управління, запропонована модель доповнена механізмами координації підпроєктів і навчальних циклів. Її особливістю є ухвалення рішень та оперативне коригування процесу після кожного навчального циклу, а не лише наприкінці вивчення дисципліни.

Практична реалізація моделі відбувалася під час викладання «Базової загальновійськової підготовки» у 2025–2026 н.р. через підпроєкти з тактичної медицини, вогневої та тактичної підготовки, що відповідає концепції проєктно-орієнтованого навчання [4; 5]. Для кожного підпроєкту визначили результати й контрольні точки, за якими ухвалювали рішення про перехід до наступного циклу або повторне відпрацювання елементів.

Для цифрового моніторингу підготовки застосовували симуляційний додаток LifeSaverSIM у межах підпроєкту «Тактична медицина», що узгоджується з дослідженнями щодо ефективності аналітики навчання [6; 7]. Моделювання сценаріїв домедичної допомоги дозволило контролювати алгоритми, фіксувати помилки й оцінювати навички. Отримані результати слугували інструментом управління для оперативного коригування занять, повторного відпрацювання елементів та індивідуалізації навчання.

Реалізація моделі забезпечила вчасне виявлення помилок, оперативне коригування циклів і підвищила керованість процесу. Це сприяло ухваленню обґрунтованих управлінських рішень щодо подальшого впровадження підпроєктів та досягненню запланованих результатів навчання.

У запропонованій моделі викладач діє як керівник проєкту, що розвиває класичні підходи до університетського менеджменту [5; 9; 10]. Він визначає цілі, планує цикли, координує підпроєкти, розподіляє ресурси й аналізує проміжні результати. Це гарантує оперативне ухвалення рішень, цілісне управління всіма етапами життєвого циклу та гарантоване досягнення результатів навчання.

Розроблена модель управління (рис. 1) інтегрує етапи життєвого циклу, підпроєкти та функції викладача. Вона забезпечує комплексний контроль дисципліни, оперативне ухвалення рішень та адаптацію навчання за результатами проміжного моніторингу.

Рис. 1. Модель управління життєвим циклом короткострокового освітнього проєкту*Джерело: розроблено автором на основі [1-10]*

Запропонована модель деталізує завдання кожного етапу життєвого циклу проєкту. Для цілісного управління визначено ключові управлінські дії, очікувані результати та відповідальних осіб для кожної фази (табл. 1).

Особливістю моделі є інтеграція навчальних циклів і підпроєктів у єдину систему. Кожен підпроєкт має власні критерії оцінювання та контрольні точки, а викладач як керівник координує їх для досягнення інтегрованого результату навчання.

Таблиця 1

Характеристика етапів життєвого циклу короткострокового освітнього проєкту

Етап життєвого циклу	Управлінські дії	Очікуваний результат
Ініціювання	Визначення результатів навчання, формування команди проєкту, розподіл ролей	Паспорт короткострокового освітнього проєкту
Планування	Формування навчальних циклів, підпроєктів, календарного плану та критеріїв оцінювання	План реалізації освітнього проєкту
Реалізація	Проведення навчальних занять, виконання практичних завдань у межах підпроєктів	Досягнення проміжних результатів навчання
Моніторинг	Аналіз результатів навчання, використання LifeSaverSIM, оцінювання сформованості практичних навичок	Виявлення відхилень і визначення потреби в коригуванні

Коригування	Повторне відпрацювання окремих елементів, коригування змісту або методів навчання	Усунення виявлених недоліків
Завершення	Підсумкове оцінювання, аналіз досягнутих результатів і завершення проєкту	Досягнення запланованих результатів навчання

Джерело: розроблено автором

Дані таблиці 1 підтверджують, що кожен етап життєвого циклу проєкту має чітку управлінську мету та результат. На відміну від традиційного навчання, модель базується на безперервному моніторингу та ухваленні рішень після кожного циклу для коригування процесу й координації підпроєктів. Апробація моделі на дисципліні «Базова загальновійськова підготовка» у 2025–2026 н.р. підтвердила ефективність такого підходу, а застосунок LifeSaverSIM у тактичній медицині забезпечив оперативний контроль алгоритмів, фіксацію помилок та своєчасне повторне відпрацювання складних елементів.

Висновки. У дослідженні обґрунтовано доцільність розгляду військово-прикладної дисципліни як короткострокового освітнього проєкту з визначеною метою, ресурсами, термінами та системою підпроєктів [1; 2; 5]. Такий підхід забезпечує перехід від традиційного викладання тем до цілісного управління дисципліною протягом усього її життєвого циклу. Ефективність моделі полягає в поетапному плануванні, моніторингу та коригуванні процесу, що підтвердила апробація «Базової загальновійськової підготовки» у 2025–2026 н.р. Зокрема, застосунок LifeSaverSIM у тактичній медицині забезпечив оперативне виявлення помилок, аналіз алгоритмів і визначення потреби в повторному відпрацюванні дій.

Обґрунтовано, що життєвий цикл короткострокового освітнього проєкту охоплює етапи від ініціювання до завершення, кожен з яких завершується фіксацією управлінського результату. Це забезпечує узгодженість дій, вчасне реагування на відхилення та досягнення цілей навчання. Сконструйована модель визначає взаємозв'язок між дисципліною-проєктом, її підпроєктами, навчальними циклами та функціями викладача, який як керівник здійснює планування, координацію, моніторинг, аналіз метрик та ухвалення рішень.

Модель потребує емпіричної перевірки, порівняння з традиційною організацією навчання, а також дослідження узгодження життєвих циклів підпроєктів та критеріїв переходу між ними. Перспективи досліджень охоплюють розроблення КРІ управління, цифровізацію моніторингу, удосконалення координації підпроєктів та апробацію моделі на військово-прикладних дисциплінах.

Література

1. Wilson S. Student Perception of Learning Versus Performance in Project Management Education. *Journal of Management and Business Education*. 2022. Vol. 5, no. 1. P. 48–62. DOI: <https://doi.org/10.35564/jmbe.2022.0004>
2. Project Management in the System of Education / Y. Meirkhanova et al. E3S Web of Conferences. 2023. Vol. 381. Art. 02014. DOI: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202338102014>.
3. Neumann M., Baumann L. Agile Methods in Higher Education: Adapting and Using eduScrum with Real World Projects. 2021. 8 p. DOI: <https://doi.org/10.48550/arXiv.2106.12166>
4. Guraziu E. The Model of Project Management as a Sustainable Pedagogical Device: Case Study Research in the Tertiary Education Environment. *Sustainability*. 2023. Vol. 15, No. 14. Article 11442. DOI: <https://doi.org/10.3390/su151411442>
5. Twohig R., Leahy E., Wallace D., Saint-Fleur L. Features of Research Project Management in European Higher Education Institutes. *Perspectives: Policy and Practice in Higher Education*. 2023. Vol. 27, No. 2. P. 68–78. URL: <https://doi.org/10.1080/13603108.2022.2163318>
6. Kizielewicz J., Winiarska M., Skrzyszewska K., Szelałowska-Rudzka K. Efficiency of Project Management in Higher Education Establishments on the Example of Gdynia Maritime University. *Management*. 2022. Vol. 26, No. 1. DOI: <https://doi.org/10.2478/manment-2019-0089>
7. Мокієнко Ю. М., Морозова Г. С. Сучасні моделі і методи управління проєктами у закладах вищої освіти. *Управління розвитком складних систем*. 2023. № 56. С. 105–115. DOI: <https://doi.org/10.32347/2412-9933.2023.56.105-115>
8. Gratchev I. Replacing Exams with Project-Based Assessment: Analysis of Students' Performance and Experience. *Education Sciences*. 2023. Vol. 13, no. 4. Art. 408. DOI: <https://doi.org/10.3390/educsci13040408>
9. Люлька Г., Іщенко І., Лобко С. Проєктний менеджмент у закладах вищої освіти як чинник інноваційної трансформації освітнього процесу. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка*. 2025. Вип. 20 (40). DOI: [https://doi.org/10.33296/2707-0654-20\(40\)-03](https://doi.org/10.33296/2707-0654-20(40)-03)
10. Кухарський В. М., Бушуєв С. Д. Управління через проєкти як методологічна основа стратегічного розвитку освітньо-наукових установ України. *Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проєктами*. 2026. № 1(12). DOI: <https://doi.org/10.20998/2413-3000.2026.12.7>

References

1. Wilson, S. (2022). Student perception of learning versus performance in project management education. *Journal of Management and Business Education*, 5(1), 48–62. <https://doi.org/10.35564/jmbe.2022.0004>

2. Meirkhanova, Y., Kupeshova, S., Mottaeva, A., Dzholdosheva, T., & Kamchibekov, T. (2023). Project management in the system of education. *E3S Web of Conferences*, 381, Article 02014. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202338102014>
3. Neumann, M., & Baumann, L. (2021). *Agile methods in higher education: Adapting and using eduScrum with real world projects*. arXiv. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2106.12166>
4. Guraziu, E. (2023). The model of project management as a sustainable pedagogical device: Case study research in the tertiary education environment. *Sustainability*, 15(14), Article 11442. <https://doi.org/10.3390/su151411442>
5. Twohig, R., Leahy, E., Wallace, D., & Saint-Fleur, L. (2023). Features of research project management in European higher education institutes. *Perspectives: Policy and Practice in Higher Education*, 27(2), 68–78. <https://doi.org/10.1080/13603108.2022.2163318>
6. Kizielewicz, J., Winiarska, M., Skrzyszewska, K., & Szelałowska-Rudzka, K. (2022). Efficiency of project management in higher education establishments on the example of Gdynia Maritime University. *Management*, 26(1). <https://doi.org/10.2478/manment-2019-0089>
7. Mokiienko, Yu. M., & Morozova, H. S. (2023). *Modern models and methods of project management in higher education institutions. Development Management of Complex Systems*, 56, 105–115. <https://doi.org/10.32347/2412-9933.2023.56.105-115> [in Ukrainian].
8. Gratchev, I. (2023). Replacing exams with project-based assessment: Analysis of students' performance and experience. *Education Sciences*, 13(4), Article 408. <https://doi.org/10.3390/educsci13040408>
9. Liulka, H., Ishchenko, I., & Lobko, S. (2025). *Project management in higher education institutions as a factor of innovative transformation of the educational process. Adaptive Management: Theory and Practice. Series Economics*, 20(40). [https://doi.org/10.33296/2707-0654-20\(40\)-03](https://doi.org/10.33296/2707-0654-20(40)-03) [in Ukrainian].
10. Kukharskyi, V. M., & Bushuiev, S. D. (2026). *Management through projects as a methodological basis for the strategic development of educational and scientific institutions of Ukraine. Bulletin of NTU "KhPI". Series: Strategic management, portfolio, program and project management*, (1). <https://doi.org/10.20998/2413-3000.2026.12.7> [in Ukrainian].

Отримано:31.05.2026

Прийнято до публікації:29.07.2026

Опубліковано:10.08.2026